



Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Na pravi poti

Prva leta po zgodovinskem 6. januarju so bila v naši ožji domovini politično skoro popolnoma mrtva. Svoboda zborovanja je bila po novih zakonih močno omejena in ravno tako tudi svoboda tiska. Veliko število političnih in kulturnih društev je bilo razpuščenih in samo v ozkem krogu strogo gospodarskih prireditelj je ljudsko mnenje prihajalo lahko vsaj v omejenem obsegu še nekako do veljave. Posledica vseh teh omejitev (nekaj zelo zlorabljenih) politične svobode pa je bila ta, da nihče ni mogel zasledovati, kako in v katerem pravcu se razvija pravo ljudsko mnenje — mogoče so bile samo domneve, ki so se pa izkazale dostikrat kot pogrešne.

Vse omejitve svobode pa so imele namen, privedi politično naziranje naroda na nova pota, ker se je pokazalo, da po stari, izvoženi poti ne pridemo nikamor naprej. To, kar je bilo morebiti dobro in koristno v stari Avstriji in v stari Srbiji, že po naravi stvari same ni moglo biti dobro in koristno tudi za nove razmere v novi državi.

Po 6. januarju izvršene omejitve prej skoraj neomejene svobode so pa v najnovejši dobi — vsaj v praksi — nekoliko omiljene. Dočim n. pr. še nedavno ni bil mogoče skoro noben shod in nobeno zborovanje, smo imeli takih prireditelj samo pretoklo nedeljo okoli 20 po celi deželi in na vseh teh shodih se je zbralo na tisoče ljudi. Tako pa ni bilo le pretoklo nedeljo, ampak tudi že nekaj tednov prej. Na vseh teh zborovanjih je bilo mogoče tudi precej svobodno govoriti, tako da si že lahko ustvarjamo vsaj približno točno sliko o sedanjem razpoloženju ljudskih množic.

Iz velikega števila prav zanimivih pojavov v ljudskem mišljenju naj omenimo le dva — triki se nam zde posebno značilni.

Prvi pojav je ta, da povsod prevladuje silno zanimanje za gospodarska in socialna vprašanja, ki so nekdanje »čisto politične prepire« skoraj popolnoma izpodrinila. Kdaj bo krize konec — kako bi se dala kriza omiliti — kaj je s denarjem — kako pomagati kmetu, trgovcu, delavcu — to je v novejši dobi glavni predmet zborovanj. Strogo politična vprašanja stopajo vedno bolj v ozadje, kjer pa se še pojavljajo, tam ne gre več toliko za stvar (>za načelac), ampak mnogo bolj za osebe, ki so znale nekdanje čisto-politična vprašanja spretno ali nespretno izkoriščati v svoj prid!

Skoro še važnejši pa se nam zdi drugi pojav, ki je v tesni zvezi s prvim in to je vedno večje naglašanje potrebe po politični slogi, brez katere ni mogoče priti do pametnega in vsem enako koristnega javnega gospodarstva. Vsi novejši politični pokreti v naši deželi naglašajo, da je treba tisti nesrečni politični ostanek, ki smo ga prinesli s seboj še iz stare Avstrije, in ki ga poznamo pod imenom »liberalno-klerikalne gonjce, v novi državi iztrebiti in na to mesto postaviti — magari za ceno žrtvovanja tega ali onega »priznanega političnega »vodi-

teljac — novo politiko sporazuma in politiko gospodarstva. Potrebo te izpremembe naglašuje naš list že nad 10 let in že se danes to spoznanje vedno bolj širi, nam je to v veliko moralno zadoščenje!

Tretji pojav, ki tudi zasluži vse našo pozornost, pa je splošen klic vse javnosti po pravi-

nosti in poštenju, ki mora tudi v javnem življenju prav tako veljati kakor v zasebnem. Političnih kričaver in nesposobnih demagogov narod ne mara več, zlasti ne, če imajo umazane roke!

Vsi ti pojavi nam pa kažejo, da išče narod nova pota in mi smo prepričani, da bodo nova pota tudi — prava pota!

Za slogo slovenske vasi

Velik govor ministra Pucelja — Brez sloge, sporazuma in sodelovanja vseh ne moremo naprej! — Brez sloge ni zaupanja, brez zaupanja pa ni rešitve gospodarske krize — Moralni in gospodarski pomen »Zveze slov. kmetov«

V nedeljo 10. t. m. je zborovala v Naklem pri Kranju tamošnja organizacija »Zveze slov. kmetov«. Na zborovanje je prišel tudi g. minister Ivan Pucelj, čegar mirni in stvarni govor



zasluži vso pozornost ne samo kmetov, ampak vse naše javnosti. Minister Pucelj v nedeljo ni govoril le kot kmetijski človek, še manj kot strankar, pač pa je kot zrel mož, ki ima za seboj že 30letno politično prakso, v njemu lastni ljudni obliki globoko posegel v najvažnejša vprašanja našega javnega življenja, ki jih je objasnili poslušalcem pošteno in odkrito, skoraj bi rekli: brez obzirov, in tako upamo, da bodo njegove besede padle pri vseh pametnih in resnih možeh na rodovitna tla. Rekel je:

Govor min. Ivana Pucelja

»Mislim, da ste vsi, ki ste poslušali moje predgovornike, sedaj lahko popolnoma pomirjeni, ker ste lahko popolnoma prepričani, da so govorili pošteno in iskreno, brez vsake zahrbtnosti. To navadno ni lahka stvar, kajti mi smo žalibog že tako ustvarjeni ali vzgojeni, da drug drugemu ne zaupamo radi. Kakor pa so moji predgovorniki govorili pošteno in odkrito, tako hočem tudi jaz iskreno govoriti. Da mi bode te lažje verovali, sem se za to tudi pripravil. Prihajam med vas, kot vaš tovariš in Vam povem, da za svojo osebo ničesar ne iščem pri tem, kar bom govoril.

Ko sem bil pri vladarju v avdienci, sem mu odkrito povedal, da mi ni za moj položaj, da pa mi je mnogo na tem, da grem zopet lažje med narod. Vladar me je razumel in zato prosim tudi vas, da vzamete moje besede za poštene, kakor jih govorim.

Stanovska organizacija — pogoj za sodelovanje

Tukaj zboruje danes stanovska organizacija. Za kaj je stanovska organizacija? Stanovska organizacija je tukaj za Vas, to je za narod, za državo! Ker brez kmetov ni ne naroda, ne države! Taka organizacija je za nas vse krvavo potrebna, če si hočemo izboljšati naš žalostni gospodarski položaj in najti izhod iz teže gospodarske krize. Prvi in glavni vzrok gospodarske krize je namreč v tem, da so vse države po vojni krepile in dvigale le svojo industrijo, pri tem pa so osiromašile delavca in kmeta! Tega pa ne trdi le Pucelj, ampak to je ugotovil Amerikaneec Boutler, predsednik mednarodnega urada dela v Ženevi. Osiromašili pa so kmetje, ker nimajo svoje močne organizacije kakor jo ima organizirani svetovni kapital, neorganiziran stan pa se ne more zaščititi, ker ne more biti nikjer tam zraven, kjer padajo odločitve.

Tako je v gospodarstvu in tako je tudi v politiki. Ne govorim tu kot strankar, ampak kot gospodar in kot mož, ki ima za seboj 30letno življenjsko izkušnjo, in zato Vam rečem: Ne bo bolje za nas, dokler se ne vsedemo vsi za eno mizo in da iščemo v slogi najboljši izhod iz sedanjega položaja.

Naše denarstvo

Verujte mi, da tega ne govorim zaradi svoje osebe. Jaz nimam nobenih skritih želja; imam le eno željo, da svoje izkušnje povem drugim v splošno korist vseh.

Moje življenjske izkušnje pa mi pravijo, da brez sloge in pomirjenja in brez skupnega dela za nas ni rešitve, posebno ne v gospodarskih vprašanjih.

Poglejmo le naše denarstvo, naše posojilnice in druge denarne zavode. Vsi ti zavodi preživljajo danes hudo krizo in jaz vam rečem, da

naše posojilnice brez zločnega sodelovanja vseh ne bodo prišle na zeleno vejo. Že ranjki dr. Krek je rekel, da je treba naše združništvo depolitizirati. Poglejte le število naših denarnih zavodov. Okoli 800 jih imamo, a potrebovali bi jih mogoče le 200—300. Taka masa denarnih zavodov ne more živeti niti v dobrih letih! To obilico denarnih zavodov pa je rodila naša nesloga. Mi smo se kregali in ustanavljali posojilnice, a ne vsi za vse, ampak vsak za »svoje«; prefriganec pa, ki je z obljubo volilnega glasu izrabljaj na vseh straneh, danes ne more plažati ne enemu, ne drugemu! Posledica te nesloge je pa ta, da je danes pri naših denarnih zavodih okoli 3 milijarde dinarjev »zamrznjenih«! Dokler nam je šlo dobro, te nesreče nismo čutili. Toda v človeškem razvoju so dobe, ko prehajamo iz starega v novo in take dobe so kritične. Tako dobo in tako krizo preživljamo danes tudi mi in jaz vam rečem odkrito in pošteno, da naših »zamrznjenih« milijard ne bomo spravili v obtoč, dokler se složno ne vsedemo za eno mizo in razmišljamo vsi skupaj o rešitvi. Če tega ne bomo storili, potem bodo padli najprej slabotni zavodi, potem tudi nekoliko močnejši in za temi tudi najboljše. Te nesreče pa nas more rešiti samo sporazum in odkrito in pošteno sodelovanje. Kakor pa bi bila depolitizacija prvi korak k ozdravljenju, tako bi bila združitev tega, kar spada skupaj, drugi korak neprecenljive vrednosti.

Sloga in zaupanje

Tako združeni in složni bi mi z vse drugačnim uspehom lahko stopili pred državo, ker bi pokazali s tem dejansko, da tudi mi sami zaupamo in verujemo v svojo moč. Dokler pa država gleda, kako si sami med seboj ne zaupamo, se ne smemo čuditi, če ne dobimo nič!

Drugo vprašanje, ki ga moramo rešiti skupno, v slogi in v pomirjenju, je vprašanje naše javne morale, ki strahovito pada.

Ne mislim tu samo na vedno večje število zločinov, dasiravno tudi ta okolnost nas vse lahko navdaja z opravičenim strahom. Toda — mar ni tudi to znak propada javne morale, ko tako brezskrbno in brez čuta za odgovornost širimo laži o svojem bližnjem? Obrekovanja in natolecavanja so na dnevnem redu brez konca in kraja — če pa hočete imeti dokaze, jih pa nikjer ni! Seveda je tudi strankarska zagrizenost ro-

dila mnogo takih plodov; da pa se to odpravi, nam bi bil krvavo potreben nadstrankarski, vsenarodni odbor, ki bi take stvari lahko preprečeval, in tak odbor naj bi bila nadstrankarska »Zveza slov. kmetov«. Za tak odbor pa je potrebna sloga v vasi in sporazum.

Pustimo preteklost!

Do sloge in sporazuma pa ne moremo priti po drugi poti kakor po tej, da pustimo preteklost in da gledamo v bodočnost. Ne nazaj — naprej je treba gledati in skrbeti za to, kaj bo, ne pa iskati malenkostnega maščevanja za to, kar je že zdavnaj bilo!

Če pa vidimo, kako zelo nam je sloga potrebna in da mora enkrat priti do sporazumevanja, vas vprašam: Zakaj ne storimo tega, kar mora enkrat priti, že danes? Nas ne sme voditi sovraštvo, ampak ljubezen, ker le kar ta ustvarja, ima trajno vrednost.

Prave ljubezni pa ni povsod. Mi vsi slišimo, kako n. pr. govore ljudje, da so za kralja in kako ga ljubijo. Jaz o resničnosti teh zatrjevanj nočem izrekati nikakih dvomov. Da me boste pa kot kmetje lažje razumeli, kako si jaz vse to zamišljam, naj vam povem primer iz kmetskega življenja. Vzemimo gospodarja-kmeta, ki ima pet sinov in še kakšno hčer. Vsi otroci zatrjujejo, kako imajo svojega očeta radi in kako ga ljubijo. Pa pravi oče nekega dne: Fantje, danes pojdete pa vsi na košnjo v »črno dolino«, slabo vreme kaže! Takrat pa se oglasi sin France, ki se je s svojim bratom Janezom za neko malenkost sprl, in pravi: »Jaz ne grem, če gre Janez; ž njim ne bom delal skupaj!« Pa se umakne sin France in — ne gre!

Vprašam vas: Ali je to prava in iskrena ljubezen do očeta, ki mu stavi pogoje? Jaz mislim, da bi moral tudi sin Tone iti na odkazano mu delo in svojega očeta ubogati, če bi ga res iskreno ljubil, brez ozira na to, kaj imata z bratom »skupaj«!

Zato mora biti naša sloga plod ljubezni in pomirljivosti, kajti trmoglavci in prenapeteži še nikdar niso koristili, ampak so samo škodovali, ne samo sebi, ampak vsem skupaj. Zato pa je moja najbolj iskrena želja to, naj se čim prej vrnete v slovensko vas sloga in mir.

Govor ministra Puelja so zborovalci poslušali tiho in z napeto pazljivostjo; ko pa je končal, odobravanja kar ni hotelo biti konec.

odstotkov, drugo pa zasebni izvozniki, se je vnela živahna razprava, v kateri so vsi člani zahtevali, naj se dodeli družbi večji — če ne ves — kontingent, ker naši producenti sami živine ne izvažajo, družba pa je predstavnic teh producentov.

Resolucije.

Po poročilu nadzorstvenega odbora, ki ga je podal g. Andrej Žmave in po poročilu gosp. družbinega ravnatelja inž. Ferlinea o splošni evropski kmetijski produkciji je občni zbor sprejel celo vrsto resolucij. Najvažnejše so:

1. Resolucija o ureditvi kreditnih razmer;
2. resolucija o davčnih vprašanjih; sedanjo strogost pri izterjavanju davkov je treba omiliti, za zadrage pa izposlovati več davčnih prostosti;
3. izvozni kontingenti naj se dodeljujejo predvsem zadrugam;
4. tarife na železnicah za prevoz poljskih pridelkov naj se znižajo;
5. resolucija o ureditvi vojaških dobav;
6. v novoustanovljeni kmetijski svet naj se delegirajo v prvi vrsti člani kmetijskih organizacij.

Pri slučajnostih so razpravljali še o drugih za kmete važnih vprašanjih, zlasti o davčni praksi, nakar je g. predsednik občni zbor zaključil.

Besedilo sprejetih resolucij bomo objavili v prihodnjih številkah lista.

Priznanje sovjetske Rusije

Pretekli teden sta po uradnih poročilih iz Prage ruski ljudski komisar za zunanje zadeve Litvinov in češkoslovaški minister za zunanje zadeve dr. Beneš izmenjala enako se glaseči listini, na podlagi katerih se vzpostavljajo normalni diplomatski odnosi med češkoslovaško republiko in sovjetsko Rusijo. Enaki listini sta izmenjala tudi rumunski minister za zunanje zadeve Titulescu in Litvinov.

V najkrajšem času bodo imenovani na podlagi tega priznanja tudi diplomatski zastopniki v dotičnih glavnih mestih.

Naša država kot taka pa sovjetske Rusije še ni priznala, čeprav je članica Male antante. To sledi iz izjave ministra Bogoljuba Jevtiča, ki je poročevalcu beogradskega lista »Politika« izjavil: »Naša vlada še ni ničesar sklenila glede obnove odnosov s sovjetsko Rusijo«.

Nemčija gradi ceste

V Nemčiji so začeli z vso Nemcem lastno energijo graditi velike avtomobilske ceste. Za začetek grade 1500 kilometrov cest, pri tem delu pa je zaposlenih okrog 80.000 delavcev. Vsega skupaj pa bodo zgradili okoli 9000 kilometrov avtomobilskih cest, za kar bodo potrebovali še 8 let. Cest pa ne grade samo zaradi zaposlitve delavcev, ampak tudi iz vojaških ozirov.

Minister Bogoljub Jevtič v Parizu

Naš minister za zunanje zadeve g. Bogoljub Jevtič je te dni uradno obiskal Pariz, kjer so ga sprejeli z velikimi častmi.

Namen njegovega potovanja je, da se s francoskimi državniki pogovori o vseh važnih političnih vprašanjih, ki so sedaj na dnevnem redu.

Njegov obisk smatrajo za dokaz trdnega prijateljstva med Francijo in kraljevino Jugoslavijo.

Razpust političnih strank v Bolgariji

Kraljevski ukaz, s katerim bodo razpuščene vse politične stranke v Bolgariji, bo v kratkem izšel. Vsak poskus združevanja ljudi v kakršnekoli politične namene bo zasledovalo posebno sodišče.

Občni zbor Kmetijske družbe

Prvi občni zbor v slogi za napredek našega kmetijstva

Preteklo soboto so se zbrali v Ljubljani na svoj redni letni občni zbor delegati Kmetijske družbe, ki se je preteklo leto preosnovala v zadružno.

Občni zbor je otvoril in vodil predsednik g. Oton Detela, bana je zastopal g. inž. Sadar, Vinarsko društvo pa njegov predsednik g. poslanec Petovar. Na zborovanje sta prišla tudi gg. poslance Mravlje in Koman.

Pred svojim poročilom o delovanju družbe v preteklem poslovnem letu je g. predsednik prebral pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, predsedniku vlade in gg. ministrom za socialno politiko, za kmetijstvo in za trgovino ter banu dr. D. Marušiču, nato pa je prešel na stvarni del.

V svojem poročilu je g. predsednik Detela naglasil, da se ni izpolnila bojazen onih, ki so svarili pred izpremembo družbe v zadrugo, pač pa je družba kot zadruga jako lepo napredovala. Predvsem se je družbi posretilo organizirati vnovčevanje kmetijskih pridelkov, kar je za kmete-producente v današnji kaotični dobi ogromnega pomena.

Poslovno poročilo

Iz poslovnega poročila je razvidno, da šteje družba 8352 članov v 380 podružnicah. Podružnice so večinoma prav uspešno delovale: 212

podružnic ima za svoje člane 1194 poljedelskih strojev na razpolago, ki si jih posamezniki sploh ne bi bili mogli — ali pa le zelo težko — nabaviti.

Največjega pomena pa je organizacija

blagovnega oddelka,

čegar promet je lani dosegel 13 in tričetrt milijona dinarjev. Na vnovčevanje blaga, zlasti živine in perotnine, je odpadlo lani 2.750.000 dinarjev. To je za prvo leto prav ugoden uspeh, zlasti če pomislimo, da je imela družba neuspehe e tam, kjer zadruga misel ni bila še dovolj močna, ali pa kjer člani niso dobavljali družbi kvalitetnega blaga. Da svoje delovanje pri vnovčevanju razširi, je družba organizirala več lastnih skladišč, ustanovila pa bo polagoma skladišča za vse večje okoliše.

Vnovčevanje živine.

Posebno važnost je polagala družba na vnovčevanje živine in je lani prodala živine 25 vagonov. Družba se je pa morala držati dovoljenega ji izvoznega kontingenta. Kjerkoli pa je družba kupovala, se je cena živine povsod dvignila.

O izvozu živine in zlasti glede izkoriščenja kontingenta, po katerem dobe zadruga le 40

Zborovanje „Zveze slovenskih kmetov“ v Naklem

V nedeljo, 10. t. m., je sklicala podružnica »Zveze slov. kmetov« v Naklem nad Kranjem zborovanje, kateremu bi želeli samo to, da bi res postalo zgodovinski mejnik v politični zgodovini slovenske vasi. Na tem zborovanju so ne samo poslanci, ampak tudi kmetje sami, torej pravi ljudje iz naroda, soglasno naglašali potrebo sloge med kmeti, ki jo more dati samo močna stanovska kmetijska organizacija, prosta in svobodna vseh nezaželenih političnih vplivov in primesi.

Rahlo je začelo deževati, ko je ob 3. uri popoldne otvoril zborovanje predsednik krajevne organizacije g. Molj zborovanje. Na prostranem dvorišču mlekarne se je zbralo okoli 700 kmetov iz bližnje in daljne okolice, ki so kljub slabemu vremenu vztrajali do konca.

V začetku svojega govora je g. Molj naglasil s poudarkom, da malokdo tako ljubi svojo rodno zemljo kakor gorenjski kmet. »Mi stojimo tu na severni meji države. Tega se mi vsi dobro zavedamo in zato naj sliši vsa domovina naš glas: **Mi slovenski in posebej še gorenjski kmetje smo zvesti svoji domovini in svojemu viteškemu vladarju! Naj živi naš kralj Aleksander!**«

Med živahnimi živijo-klici prečita nato brzojavni pozdrav vladarju, godba pa je zaigrala »Bože pravde«.

Ko se je navdušenje nekoliko poglobilo, je pozdravil g. Molj došle goste in govornike: zastopnika oblasti g. sreskega načelnika dr. Ogrina, ministra Puelja, gg. poslance Komana in Cererja in predsednika Kmetijske družbe g. Detelo.

»Kmetje smo iskreni.«

Prvi govornik g. Anton Zevnik je kot domačin pozdravil zborovalce, nato pa nadaljeval:

»Mi kmetje smo iskreni in nimamo nobenih zahrbtnih namenov. To se mi je zdelo potrebno naglasiti, da ne bo nihče mislil, da je naše današnje zborovanje voda na mlin katere politične stranke. Naš glavni in edini namen je, da pomagamo kmetu v teh težkih časih. Kdor pa misli drugače, ta ne bo prišel na svoj račun. Mi kmetje danes dobro vemo, da nam gospoda ne da tega, kar potrebujemo in zato si hočemo in moramo pomagati sami. Mi smo videli sicer že dosti prijaznih obrazov, a ta prijaznost je bila le začasna in ni bila iskrena in zato jo odklanjamo. Mi hočemo sami delati za blagor kmeta in s tem tudi za procvit naroda in države.

Mi smo dosti prestali, sedaj naj bo enkrat konec. Naš pokret naj dvigne našo in vašo samozavest. Naš pokret je **nadstrankarski** in mi vas ne bomo izigrali, ker kmetje smo iskreni. Naj živi naš kmetijski pokret!«

Nato je povzel besedo poslanec in predsednik »Zveze slovenskih kmetov«

Albin Koman,

ki je zborovalce pozdravil kot predsednik Zveze.

»Ustanovili smo Zvezo,« — je rekel — »da se združimo kot kmetje. Mi hočemo delati skupno, da v slogi premagamo vse ovire, ki onemogočajo naš gospodarski in kulturni razvoj. Da to dosežemo, nam je pa potrebna skupna borba.

Misel stanovskih organizacij danes povsod prodira, kajti kapitalizem je pokazal, da ne more rešiti sedanje gospodarske krize. Zato se moramo tudi mi pripravljati na nov gospodarski red. K tej reformi pa moramo pritegniti tudi kapital. Ta pa svoje sedanje moči ne bo dal iz rok, dokler ga v to ne prisili stanovsko organizirana kmetijska sila, ki je pravi in resnični steber države, ker je baš on vir poštenja in morale in proizvajalec hrane. Ako ne bo odrešenja iz kmetijske hiše, ga za kmeta sploh ne bo!

Stanovska preureditev pa ni mogoča brez organiziranega kmeta. Ta zahteva je zahteva demokracije in mi jo bomo izvedli, če je gospodi

to prav ali pa ne! Mi bomo imeli le to, kar si bomo sami priborili! Če bo enkrat blagostanje v kmetijski hiši, bo ves narod bogat!

Naša stanovska organizacija pa mora biti enotna. Tega pa ni mogoče doseči brez kmetijske sloge. Kakor hitro pa bo složna slovenska vas, tedaj, o tem sem prepričan, bo povsod zmagovito plapolal naš kmetijski prapor in z našo slogo bo dobila tudi država svojo najmočnejšo oporo.

Oster protest

Da, tudi država, kajti slovenski kmet ni bil nikdar protidržaven! (Viharno pritrjevanje in odobravanje.) Zato odklanjam take očitke z vso odločnostjo in izjavljam slovesno: »Vsi slovenski kmetje ljubimo iskreno svojega viteškega vladarja; ljubimo našo Jugoslavijo, ker vemo, da je le v njej mogoč naš napredek! Živel kralj! Živela Jugoslavija! Živel kmetijski dom! Živela kmetijska sloga!«

Ko so se navdušeni vzkliki kralju, Jugoslaviji in kmetijski slogi polegli, je govoril g. Križan o ljubezni slov. kmeta do rodne zemlje. Rekel je med drugim:

»Mi vemo, kdo je zasejal med nas plevel nesloge. Eni so rekli, da je v nevarnosti vera, drugi, da je v nevarnosti država in narod. Pa

Gen. Milan Nedić, novi šef generalnega štaba



Te dni je bil postavljen za šefa generalnega štaba naše armade general Milan Nedić, doslej poveljnik 3. armije.

General Milan Nedić je bil rojen 3. septembra l. 1877. v Grockem. Po končani šoli v vojni akademiji je bil l. 1898 imenovan za podporučnika. L. 1908 je postal kapetan v generalnem štabu. L. 1923. je postal divizijski, l. 1930. pa armijski general.

General Nedić ne slovi samo kot izboren vojaški poveljnik, ampak je znan tudi kot odličen vojaški pisatelj in govornik.

Jn zopet peklenški stroj...

5. junija t. l. je eksplodiral v stranišču nekoga vagona v brzovlaku Pariz-Beograd na postaji v Zagrebu peklenški stroj. Eksplozija ni zahtevala nobene človeške žrtve, pač pa je materialna škoda precejšnja. Preiskava je ugotovila, da je bila »ura« peklenškega stroja navita 12 ur pred eksplozijo; to se pravi, da je bil stroj položen v vlak izven našega državnega ozemlja.

ni bilo in ni v nevarnosti ne eno, ne drugo, dokler je tukaj kmet! To so kmetje že dokazali s tem, da še nikdar niso nehali s svojim obratovanjem kakor to delajo fabrikanti, ker ljubijo svojo zemljo. Zato ne obupajmo, ampak delajmo povsod za kmetijsko slogo. Sedaj gre za naš stan, torej tudi za državo, ki brez kmetov ne more obstati!«

Po kratki objasnitvi delovnega programa »Zveze«, ki jo je podal sreski kmetijski referent g. Šuštič iz Kranja, je govoril g. Lovro Novak o težavnem gospodarskem položaju naših kmetov, ki ga je osvetlil z nekaterimi prav krepkimi primeri iz lastne prakse.

Po govoru ministra g. Puelja, ki ga zaradi tehtnosti objavljamo na drugem mestu, je govoril poleg nekaterih drugih govornikov še

poslanec Cerer,

ki je zgovorno in prepričevalno prepričal zborovalce, da jim je sloga dandanes bolj potrebna kakor kdaj prej. V splošni in brezobzirni gospodarski borbi kmet ne bo uspel proti drugim stanovom, če ne bo složen, pa ne samo doma pri nas, ampak složen tudi s svojimi tovariši v Srbiji in na Hrvaškem.

Ko so zborovalci sprejeli soglasno še daljšo resolucijo, je predsednik zaključil zborovanje, ljudje pa so se razšli z občutkom v srcu, da čakajo kmete danes nove, težke naloge, iz katerih jih lahko reši le sloga slovenske vasi.

Anarhija v Avstriji

Pretekli teden so nasprotniki sedanjega režima v Avstriji izvršili dolgo vrsto atentatov na avstrijske železnice in s temi napadi prav resno ogrožajo ves železniški promet v Avstriji. Če vlada napadalcev ne bo mogla ustrahovati, bo v par dneh ves promet ustavljen, na Dunaju pa utegne zmanjkati hrane vsled nezadostnega dovoza.

Vseh napadov na železniške progé ne moremo naštevati; omeniti hočemo le najhujše, ki kažejo položaj v silno resni luči.

Na Semmeringu, kjer vozi bivša južna železnica približno skozi 20 predorov in preko nešteto večjih in manjših mostov, so pognali v zrak 100 metrov dolg viadukt tik pred prihodom brzovlaka. — V bližini državnega kolodvora na Dunaju so z bombami razdejali vse tri tire, da mora mirovati ves promet. Na postaji Marchegg (blizu češke meje) so pa uničili vse tire in tudi spodnji ustroj; na Franc Jožefovi železnici pa, ki veže Dunaj s Prago, so izvršili v eni noči 15 atentatov, med temi na velik železniški most preko Donave.

Podobne atentate so izvršili na železnice tudi na Tirolskem, na Koroškem in na Štajerskem. Na Tirolskem pa so pognali v zrak tudi neko veliko elektrarno, kjer znaša škoda nad 4 milijone dinarjev.

Vlada je proti teroristom brez moči. Postrila je sicer določbe glede »nagle sodbe« in v Gradcu odpustila iz službe okoli 50 uradnikov češ da podpirajo teroriste, a kakor kaže, vse skupaj ne bo nič pomagalo.

Rusija kupuje žito

Angleški časopisi poročajo, da kupuje Rusija ogromne količine žita v Avstraliji in v južni Ameriki. Žito odvažajo v Vladivostok v vzhodni Aziji; doslej so tja navozili že 25.000 ton žita. Kopičenje žita v Vladivostoku spravljajo v zvezo z vojnimi pripravami Rusije proti Japoncem.

Novi župani v Belgariji

Po novi naredbi o preureditvi občin bodo postavljeni za župane (predsednike občin) samo pravniki z vseučiliško izobrazbo. Na ta način hoče vlada zaposliti znaten del šolanih ljudi, ki so bili doslej brez službe.

Veličastno kmetsko slavlje v Konjicah

Kmetska mladina vstaja! — Le krepko naprej po začrtani poti

Nedelja, dne 10. junija, bo ostala širni konjiški okolici v neizbrisnem spominu; tega dne je manifestirala naša kmetska mladina za čast in lepoto svojega dela, manifestiral pa je tudi kmetski narod na tak način, kakor ga še doselej nismo doživeli.

Kmetska mladina vstaja. Zaveda se, da je od nje same odvisno, kakšna bo naša bodočnost, zaveda se, da si mora sama priboriti svoje pravice in da mora sama dati priznanje in čast kmetskemu delu.

Naš kmetski narod je obračunal s preteklostjo. Globoko se zaveda, kako so naši ljudje grešili, ker so se razdvajali na vse mogoče načine in v tem se poraja nov kmetski duh, širi se kmetska misel, to je tista misel, ki hoče utrditi zavednost našega človeka, da se bo otrese duševnega suženjstva in da bo sam stopil v javno življenje, kjer si bo uveljavljal svoje pravice.

Kmetski praznik v Konjicah je sijajno uspel. Vsebinsko mu je dala kmetska mladina.

Ze ob eni uri popoldne so Konjice oživele. Z vseh strani širne okolice so prihajali ljudje v velikih množicah, prihajali so mnogoštevilni vozovi, ki so predstavljali različna kmetska dela in opravila. Oglasile so se harmonike, vrisk in pesem naših fantov in deklet; vse je bilo navdušeno in veselo ter ponosno.

Pri gostilni Zorman je bilo zbirališče. Zbrala se je nepregledna množica in med njimi so bila zastopana vsa naša društva iz konjiškega sreza. V povorki se je formiralo 48 koscev, 26 sušičev, 81 grabljic, 82 mladih koscev in 70 mladih grabljic in žanjic ter močna četa kolesarjev. Sledili so okrašeni vozovi, vsega skupaj 15 voz. V častnem številu so bili zastopani tudi gasilci.

Točno ob 2. uri popoldne je krenila povorka. Godba »Dravinjac« iz Konjic je udarila korak, kosi, sušiči in grabljice ter žanjice so stopili v strumen korak. Zadonela je naša pesem in mogočen vrisk. Vse skupine so se do neverjetnosti razgibale, kar je dalo najlepšo sliko hotenju in udarnosti naše kmetske mladine. Povorka je krenila skozi trg v okolico pred slavalok, kjer je čakala in sprejela svojega pokrovitelja, bana Dravske banovine dr. Draga Marušiča. Na slavaloku je blestel napis: »Mladina poklanja srca svojemu banu!«

Sprejem

Pri slavaloku so se zgrnile vse spredaj omenjene skupine in nepregledna množica naroda, ki je nestrpnost pričakovala svojega dragega bana. Točno ob pol 3. uri so zaorili živio klici, dvignile so se v zrak kose, grablje in srpi, množica je brno pozdravila dospevskega bana dr. Marušiča, ki je prispel v spremstvu svojega tajnika dr. Broliha, celjskega župana in načelnika dr. Goričana in sreskega veterinarja Šribarja iz Celja. Pred gospoda bana je stopil predsednik pododbora Zveze kmetskih fantov in deklet, Bezenšek, ki ga je v imenu organizirane kmetske mladine iskreno pozdravil kot najvišjega predstavnika naše banovine in pokrovitelja velike kmetske prireditve. Za njim ga je pozdravil tudi konjiški župan in banski svetnik Rado Jereb. Izjavil je, da ga pozdravlja že tretjič in da še ni bil nikdar tako srečen, ko to pot, ko ga sprejema ogromna množica zavedne kmetske mladine. Nato je stopil pred gospoda bana predsednik pododbora »Zveze slovenskih kmetov« v Konjicah, tov. Pavel Konec, ki ga je tako-le nagovoril:

»Velepoštovani gospod ban!

Srečen sem, da smem kot predsednik konjiškega pododbora Zveze slovenskih kmetov pozdraviti na našem kmetskem prazniku Vas, go-

spod ban, preizkušenega zagovornika in zaščitnika kmetskega stanu.

Znano nam je, da se nahaja vir Vaše ljubezni do kmeta v plemenitem Vašem srcu in da lajšate gorje, ki tare danes kmeta-trpina, iz srčne potrebe. To spoznanje pa poraja v nas tolažljivo zavest, da kmetski stan ne bo propadel, dokler bo imel mogočne in iskrene zaščitnike.

Vsa stoletja je bil kmetski stan v vsaki državi njen najtrdnější steber in neusahljivi vir gospodarske, politične, kulturne in moralne moči države. In tako bo srečna in močna tudi naša iskreno ljubljena Jugoslavija, ko bo srečen in močen njen temelj, kmetski dom.

V Vas, gospod ban, gledamo odličnega pobornika za srečo kmetskega doma in srečo Jugoslavije. In zato se Vaše udeležbe tako iskreno radujemo in Vam kličemo: Da živi gospod ban! Da živi Jugoslavija! Da živi naš vzvišeni in ljubljeni kmetski vladar Njeg. Veličanstvo kralj Aleksander I.!

Na prisrčne pozdrave se je gospod ban iskreno zahvalil, izjavljajoč, da ga ta veličastni sprejem veseli tembolj, ker ga je priredila naša ponosna kmetska mladina in da upa, da to pot Konjic ni posetil poslednjikrat.

Po lepem sprejemu je gospod ban s spremstvom zasedel lepo okrašen voz, na katerem so se vozili tudi župani konjiškega sreza in sreski načelnik g. dr. Suhač. Povorka se je znova formirala in odkorakala skozi Konjice na tekmovalni prostor. Vse je bilo navdušeno in veselo. Lahko rečemo, da naš kraj takšne kmetske manifestacije še ni videl.

Na tekmovališču je plapolala državna zastava, govorniška tribuna je bila nameščena na sredi tekmovališča, katero so zasedli gospod ban s spremstvom in funkcionarji naše mladinske organizacije. Predsednik pododbora tov. Bezenšek je pozdravil gospoda bana kot pokrovitelja in tisočglavo množico. Ko je stopil na govorniški oder ban dr. Marušič, mu je množica vzhiceno vzklikala, ... tam

Ban dr. Marušič govori

V globoko zamišljenem govoru je gospod ban izvajal:

»Kmetsko delo spoštujemo, ker nam ustvarja dobrine, ki omogočajo življenje celemu svetu. Napačno je pojmovati kmetski stan kot stan, in ga statistično vzporejati z drugimi stanovi. Kmetski stan v kmetski državi ni samo stan, on je narod sam. Iz kmetskega naroda črpa država vse svoje zdrave sile. Mesta so nastala iz dotoka kmetskega ljudstva in vsa naša takozvana mesta gospoda izvira iz naše grude. Kmetski človek se v mestu kaj rad pokvari, kakor degenerira tudi rastlina, ki se presadi iz svojega naravnega gojišča v tuje nenaravno ozračje. Propadla bi mesta in degenerirala, ako ne bi dobivala zdravih in naravnih sil iz podeželja. Kmetski človek je tesno povezan z naravo, narava pa je zdrava, dobra in pristna. Zato je tudi na naši vasi poštenje doma. Kmetski človek je v svojem bistvu nepokvarjen, pokvariti ga more le tisti, ki je pozabil na svoje kmetsko poreklo in ki je tudi sam pokvarjen. Kmet, ki ljubi svojo zemljo in svoj kmetski dom, je v svojem bistvu državotvoren, kajti država je zemlja in država je skupina kmetskih domov. Zato je tisti, ki svoje zemlje, svojega doma in svoje države ne ljubi, tudi proti samemu sebi. Kmetska mladina naj vse vrline naše vasi ohranja in krepi ter nadaljuje s svojim plemenitim delom za lepšo bodočnost našega naroda.«

Množica je ob krasnih besedah gospoda bana gromko vzklikala.

Nato je govoril domači narodni poslanec tovariš Gajšek, ki je podčrtal velikanski uspeh

složnega in skupnega delovanja naših ljudi, za kar nam je najlepše zadoščanje poset našega priljubljenega bana. Lepim besedam tov. poslanca so vsi gromko pritrjevali in vzklikali: Živio ban!

Potem je stopil na govorniški oder predsednik Zveze tov. Kronovšek, ki je naglašal, da ustvarjajo naši organizirani fantje in dekleta novo dobo, v kateri bomo z našim javnim delovanjem priborili zaničevanemu kmetskemu delu potrebno čast in priznanje. Kmetska mladina mora biti vesela in ponosna, zaupati mora v lastno delo, s katerim se hočemo, strogo disciplinirani, povzpeti do potrebnega upoštevanja. Njegovim besedam je množica glasno pritrjevala.

V imenu ptujskega pododbora je izročil pozdrave njega predsednik tov. Joško Tomažič in želel privediti najboljšega uspeha.

Po zborovanju se je pričela velika tekma koscev, katero je vodil sreski kmet. referent tov. Ivan Nemeč. Tekmovalo je 25 koscev. Z veliko napetostjo je sledila množica zanimivi tekmi, v kateri so se fantje kosali za prvenstvo konjiškega pododbora. Lep je bil pogled na veliki tekmovalni prostor, na katerem so fantje tekmovali v lepem kmetskem delu in na plebanosti. Razdelitev nagrad je dopolnila to lepo slavnost.

Mladina



V nedeljo vsi v Želimlje!

V nedeljo, dne 17. t. m., praznuje Društvo kmetskih fantov in deklet v Želimlju 10-letnico svojega obstoja. Ob tej priliki priredi ljubljanski pododbor Zveze kmetskih fantov in deklet pododborovo tekmo koscev za prvaka ljubljanskega pododbora. Udeležijo se je vsa v pododboru včlanjena društva. Pokroviteljstvo je prevzel ban Dravske banovine tov. dr. Drago Marušič.

Kmetje, zlasti ti, kmetska mladina, pohitite v nedeljo v Želimlje, da izkažete čast in priznanje vztrajnemu delu za napredek naše vasi!

Druga konjska dirka v Savinjski dolini. — Društvo kmetskih fantov in deklet v Orli vasi priredi v nedeljo dne 24. junija 1934. popoldne na travniku tov. Plaskana-Vasleta na Groblji ob državni cesti II. konjsko dirko. Spored: 1. Ob pol 2. uri popoldne zbirališče jahačev in vozačev pred gostilno Sadnik na Groblji. 2. Ob 2. uri odhod z godbo na čelu na dirkališče. 3. Ob pol 3. uri manifestacijsko zborovanje, na katerem govorijo predstavniki kmetskega gibanja. — 4. Dirka jahačev in vozačev. 5. Po dirki razdelitev nagrad, nato bo velika kmetska veselica istotam. Nagrade: jahači: 1. Din 400—, 2. Din 200—, 3. Din 100—; vozači: 1. Din 300—, 2. Din 150—, 3. Din 50—. Vstopnina Din 3—. Igra godba na pihala. Prijave sprejema društvo do 20. junija t. l. Za morebitne nezgode pri dirki prireditelji ne prevzamejo odgovornosti.

Št. Peter na Medvedjem selu. Društvo kmetskih fantov in deklet v Št. Petru na Medvedjem selu bo priredilo v nedeljo, dne 24. junija t. l. pod pokroviteljstvom g. sreskega načelnika gospoda dr. Dionizija Maraža tekmo koscev v domači vasi ob banovinski cesti, združeno z veliko veselic. Spored: 1. Zbirališče ob 2. uri popoldne pred šolo v Št. Petru; 2. povorka na tekmovališče z godbo; 3. otvoritev tekme; 4. razglasitev izida tekme in razdelitev nagrad; 5. veselica. Veselični prostor bo v košatem gozdu tik tekmovališča. Razni šotorji bodo z vsem dobro založeni in gotovo vsakogar zadovoljili. Za razvedrilo pa bo skrbela godba na pihala, plesišče, ribolov, plezanje na mlaj, plezanje po vrvi, gugalnice, šaljiva pošta, metanje žog na dobitke itd. Upamo, da obiščejo to prireditelji vsi prijatelji kmetske mladine.

Dobrunje. Naše mlado Društvo kmetiskih fantov in deklet je imelo v nedeljo svoj prvi javni nastop: tekmo koscev. Prireditelj je uspešno odlično tako v pogledu izvedbe tekme, kakor tudi udeležbe občinstva, ki je z zanimanjem sledilo prireditvi. Pred tekmo je nagovoril zborovalec društveni predsednik tov. Miklavc, za njim pa je govoril zastopnik Zveze kmetiskih fantov in deklet tov. Tomšič. Po tekmi se je vršila prijetna zabava z godbo, srečolovom, šalji-vo pošto itd. — Tudi v naši občini je led prebit, sedaj bomo pa vztrajno nadaljevali.

Veliki Osolnik. Pionirji novega rodu, novega duha in nove miselnosti so naša društva kmetiskih fantov in deklet. Oni, so resnični in pravi borci in glasniki nove dobe. Oni so zdravje naroda, klicarji sloge in svobode naše vasi. Preteklo nedeljo je priredilo naše društvo tekmo koscev. Osem krepkih fantov je dalo čast kmetškemu delu. S tekmo združeno zborovanje je bilo lepo obiskano in je povsem uspelo. Tov. minister Pucelj je poklonil tekmovalcem čedne nagrade. Vsi so bili zadovoljni. Domači fantje so tudi dobri govorniki. Vsestransko se izpopolnjujejo. Tov. poslanec Mravlje je spregovoril kmetiski mladini nekaj bodrilnih besed. Veliki Osolnik napreduje. Že pred 10 leti smo zgradili prepotrebni vodnjak, sedaj končavamo občinsko cesto in mnogo drugih naprav imamo še v načrtu. Mi gremo naprej.

Medvode. Zopet smo na veličasten način povzdignili pomen kmetškega dela. Rekordna udeležba ljudstva je pokazala, da pomen in lepota neposrednega udejstvovanja na materi zemlji vsaj v moralnem pogledu kljub temu raste — pa čeprav na gmotni strani propada. Uprav to nam daje zagotovilo, da ni daleč čas, ko bo kmetovalec poleg moralnega priboril svojemu delu tudi materialno priznanje. Obžalujemo le, da take pristno domače prireditve kljub vsej lepoti nekaterim ljudem kar nočejo v glavo. Medtem ko uvažujejo naše zdravo poklicno izživljanje tudi skoro vsi pripadniki drugih stanov, se zaletujejo z glavo v zid sinovi marljivih kmetiskih mater, inteligentije, katere so z žulji na rokah in potnimi sragami na svojem izsušenem obrazu — neredko celo s pristradanimi sredstvi — vzgojili k boljšemu kruhu: 100% kmetški očanci. Vse to nam vlija pogum in jača našo voljo, da bo tekma žanjic, ki se bo vršila v prvi polovici julija, še veličastnejša manifestacija našega plemenitega udejstvovanja, kakor je bila tekma koscev!

Pozor!

Tudi tisti, kateri še niste pri meni kupovali, se prepričajte, da je najboljši nakup dobrega blaga za ženske in moške obleke, kakor vseh drugih potrebščin pri

Češniku

Ljubljana

Lingarjeva ulica Stritarjeva ulica
Največja izbira svilnatih rut in šerp

Celje. S 1. junijem se je ustanovilo v Celju poslovno tajništvo pododbora Zveze kmetiskih fantov in deklet. Tajništvo se nahaja v Prešernovi ul. 6. Tu sedaj lahko dobivajo člani naših društev pa tudi njih svojci različne informacije o društvenih, gospodarskih in drugih zadevah. — Občni zbor celjskega Pododbora se vrši letos dne 1. julija t. l. ob 9. uri dopoldne v restavraciji »Zeleni travnik«, na kar se tov. društva že sedaj opozarjajo, da določijo svoje delegate, pošljejo poročila o občinskih zborih, imenike društvenih članov itd. (Glej zadnjo okrožnico!)

Teharje pri Celju. Društvo kmetiskih fantov in deklet »Zarja« je priredilo dne 3. t. m. uspešno tekmo koscev na Vidmajerjevem travniku. Ob številni udeležbi ljudstva smo manifestirali za prelepo in zdravo kmetško idejo. Goste sta pozdravila preds. društva tov. Kamenšek ter tov. dr. Bele za celjski Pododbor. Zmagovalec v tekmi je bil tov. Lubej Pavel, ki je prejel lepo nagrado (avtomatično motiko za sajenje koruze). Moralni kakor gmotni uspeh prireditve je bil prav dober.

Zg. Hudinja. Društvo kmetiskih fantov in deklet na Zg. Hudinji priredi v nedeljo, dne 17. junija t. l. »Tekmo koscev« v Šmarjeti in vrtno veselico pri tov. Sotešku.

Zbirališče bo na Zg. Hudinji ob pol 2. uri popoldne, odkoder krene povorka z godbo na čelu v Šmarjeto na tekmovališče.

Vljudno vabimo vsa okoliška društva, kakor tudi ostalo občinstvo, da se naše prireditve v čim večjem številu udeleže.

Dopisi

*

Selekcijske živinorejske zadruga na Dolenjskem — čast delu in napredku

Že pred svetovno vojno so se po Dolenjskem ustanovljale živinorejske zadruga z namenom, da med svojimi člani širijo propagando za izboljšanje goveje živine. Iz inozemstva so uvažali visokovredno plemensko blago in z njim popravljali nedostatke domače živine ter s tem dosegli lepe gospodarske uspehe.

Dolenjski kmet-živinorejec pa ni hotel ostati v stalni odvisnosti od tujih živinorejcev; temveč se je hotel otresti tujega vpliva v zavesti, da je sam zmožen vzgojiti dobro živino doma na rodni tleh, ki bo še bolj odgovarjala njegovim potrebam kakor ona za drag denar uvožena iz inozemstva.

Pred tremi leti so živinorejske organizacije pričele sistematično odbirati plemensko živino, ki niso skrbele samo za dobre plemenjake, temveč so izbrale tudi najboljše krave, ki naj bi postale matere čeli bodoči dolenjski goveji pasmi. Pri posameznih selekcijskih zadrugah se je uvedla kontrolna molža, da se je posamezne živali lahko nepristransko s številkami ocenilo in ugotovilo njih gospodarsko vrednost.

Da se uvede enotnost postopanja pri tem selekcijskem delu, pri tej sistematični izbiri živine, se je jeseni ustanovila Zveza selekcijskih organizacij za sivorujavo dolenjsko govedo z nalogo, da vodi strokovni nadzor nad pravilnim izbiranjem in da podaja smernice za bodoče delo.

V Zvezi je včlanjenih 29 organizacij, katerih člani imajo pod kontrolo 1500 najboljših krav. Vsak član meri od svojih krav, ki so priznane za izbiro, skozi celo leto mleko tako, da koncem leta točno ve, koliko litrov mleka je ta živi stroj predelal iz podane krme.

Dokler še Zveza ni poslovala, se seveda kontrola ni vršila dovolj točno, ker so posestniki v preobloženosti z drugim delom radi pozabili na točno zapisovanje količine mleka.

Zveza je zbrala in obdelala statistični material iz leta 1933. Pripomniti je treba, da se je priznala mlečnost le tistim kravam, za katere je bilo mleko točno merjeno preko celega leta.

V letu 1933 se je priznalo mlečnost 544 kravam za celo leto in 79 za del leta, skupaj 623 kravam. Najvišjo doseženo mlečnost ene krave so dosegle selekcijska zadruga Ribnica: Krava št. 62 A — 5943 l mleka letno, selekcijska zadruga Velika Loka: Krava št. 24 — 5842 l in selekcijska zadruga Vrhnika: Krava št. 28 A — 5551 litrov mleka letno. Najvišjo povprečno mlečnost ene organizacije je dosegla selekcijska

zadruga na Vrhniki s povprečno količino mleka 2794 l mleka letno. Povprečna molžnost vseh krav v celi Zvezi pa znaša 2288 l letno.

Gornji rezultati, ki so zbrani iz celoletnih zapisov posameznih živinorejcev, nam pričajo, da imamo na Dolenjskem dobre gospodarske živali, katerih kakovost se bo s sistematičnim odbiranjem od leta do leta še izboljševala.

To vztrajno in podrobno delo naših zavednih živinorejcev podpira kraljevska banska uprava, ki z vsakoletno subvencijo omogoči nemoteno in idealno delo Zveze. Razen pomoči banske uprave krepko podpirajo to delo s stalnimi prispevki sreski kmetijski odbori, ki so postali zadnji čas nenadomestljivi činitelji pri pospeševanju celotnega kmetijstva v Dravski banovini.

*

Loka pri Zūsmu. V nedeljo, dne 3. t. m. se je vršilo v prostorih g. ban. svet. Florjana Gajška veliko javno zborovanje, obenem je bil ustanovni občni zbor občinske organizacije JNS za okraj Zusem, na katerem sta poročala g. nar. poslanec Vek. Špindler in ban. svet. g. Florjan Gajšek. Zborovanja se je udeležilo okrog 200 ljudi iz bivših občin Zusem, Sv. Stefan in Tinsko. Zborovalci so z veliko pozornostjo sledili poročilom g. narod. poslanca Špindlerja, kateri je podal sliko današnjega gospodarskega političnega položaja. G. ban. svet. Gajšek pa je poročal o važnih vprašanih javnih del iz banovinskega bednostnega sklada. Po poročilu obeh poročevalcev je bil ustanovni občni zbor občinske organizacije JNS, v katero so bili izvoljeni najodličnejši predstavniki tukaj. občanov. Nova občinska organizacija šteje že danes ob svojem rojstvu okrog 200 članov.

Župnik Ivan Piber umrl



V nedeljo 10. t. m. je umrl v ljubljanskem »Leonišču« preč. g. župnik in duhovni svetnik Ivan Piber.

Ivan Piber, župnik v Senčurju pri Kranju, je bil rojen 12. aprila l. 1866. na Bledu, kjer je imel l. 1889. tudi svojo novo mašo. Kasneje je služboval v Št. Jerneju kot kaplan, kot župnik pa v Brusnicah, v Gorjah pri Bledu in od l. 1920. dalje v Senčurju.

Pokojnik je bil več let tudi deželni poslanec za radovljiški okraj. Njegovo tedanje delovanje med njegovimi volilci še danes ni pozabljeno. Svoje pomoči ni nikdar nikomur odreknil in s svojim močnim nastopom je dosegel tudi lepe uspehe.

Zadnje leto je nekoliko bolehal, a delal je še vedno. Politično pa se ni več udeleževal. Pred nekaj tedni pa ga je bolezen prisilila, da je moral v bolnišnico, kjer je hudo operacijo sicer srečno preživel, posledic pa le ni prenesel.

Bodi možu-poštenjaku in vzor-duhovniku ohranjen svetel spomin!



Naš pravi domači izdelek!

Novice

★

Smrt kosi... V nedeljo, 10. t. m., je umrl v Ljubljani bivši predsednik deželnega sodišča g. Albert Levičnik v visoki starosti 88 let. Po Sloveniji pa je bil splošno znan po svojem človekoljubnem delovanju kot »generalni varuh« sirot, ki za svoje obsežno delo ni prejemal nobenega plačila, a kljub temu vzorno skrbel za 500 svojih varovancev, ki so bili raztreseni po celi deželi. — Na Viru pri Domžalah pa je umrl znani lastnik valjčnega mlina g. Franc Majdič.

Strelna je zanetila požar pretekli petek v cerkvi sv. Lucije nad Studenicami pri Poljčanah. Cerkev je bila zavarovana za 30.000 Din.

Velika povodenj ob izlivu Sotle. Zadnje deževje je napolnilo strugo Sotle tako, da je voda prestopila bregove in odnesla skoro vso krmo, uničila pa je tudi mnogo drugih kmetijskih pridelkov.

Rudarji se vračajo. Iz Francije, kjer so delali po več let, se je vrnilo te dni več rudarjev. Nekateri so prinesli s seboj toliko prihrankov, da si bodo lahko nakupili skromna posestva na deželi.

Posojila Narodne banke. Za gospodarske potrebe je začela dajati Narodna banka nova posojila tvežkam, delniškimi družbam in denarnim zavodom, ki posojilo res potrebujejo za svoje delovanje. Nova posojila se bodo dajala po premoženju, likvidnosti in sigurnosti prosilcev, ki pa smejo porabiti posojila le kot prometni kapital v strogo poslovne svrhe.

Ljubavna žaloigra. Na Veliki planini pri Kamniku se je v neki pastirski koči pognala kroglo v glavo 20 letna Zlatka Komidarjeva iz Ljubljane, in to v trenutku, ko so orožniki že prijeli njenega ženina Alfreda Pirha, ki so ga oblasti zasledovale kot vojaškega begunca. Dekle je kmalu umrlo. Iz zapuščenih pisem pa je razvidno, da sta oba mlada človeka hotela skupaj v smrt. Fanta so izročili vojaški oblasti.

Maksimiralni so cene za kruh in meso v Karlovcu, ker so se ljudje pritoževali zaradi previsokih cen. Cene so maksimirali tudi v Sisku, tako da stane sedaj kilogram belega kruha 3 in pol, črnega pa 2 in pol dinarja.

Grozno razbojništvo. V vasi Basaid v Banatu so razbojniki udrli v hišo 76letnega Miljutina Grujića. Starega moža in njegovo 73letno ženo so ubili, iz železne blagajne pa so odnesli okoli 1 milijon dinarjev.

Milijonsko škodo je napravila toča v dalmatinski občini Muč.

Sam si je vzel življenje župan in posestnik Janko Jezeršek iz Oselice pri Škofji Loki. Bil je star okoli 50 let.

Podpora za svojce žrtev nesreče v Kamniku Sresko načelstvo v Kamniku je razdelilo 30.000 dinarjev med svojce žrtev težke nesreče v kamniški smodnišnici kot prvo podporo. 20.000 dinarjev je podaril Nj. Vel. kralj, 10.000 Din pa banovina.

Zbirka za vseučilišče v Zagrebu. Rektor zagrebškega vseučilišča je povabil vse nekdanje dijake tega zavoda, naj ustanove s prostovoljnimi darovi poseben fond za vseučilišče, dohodki tega fonda bi se porabili za nakup znanstvenih del in sploh za povzdigo znanstvenega delovanja.

Ker dobro prija, zato staro in mlado rado pije Kathreiner Kneippovo sladno kavo s Prvim »Frankovim« dodatkom!

Za ukradeno kolo — 6 mesecev zapora. Ljubljansko sodišče je prisodilo sicer elegantno oblečenemu »kolesarju« Francetu S. iz Trsta 6 mesecev strogega zapora, ker je ukradel 900 dinarjev vredno kolo nekemu posestniku. Kazen je visoka, a zaslužena, sicer pred »kolesarji« ne bo nikdar miru.

Drag tobak. Kakor saharin, tako tihotapijo tudi tobak, zlasti za cigarete. Finančni organi seveda budno pazijo tudi na tihotapce s tobakom in na kupce tega tobaka. Tako bo moral neki gospod iz Maribora, ki je kupil slabo kilo cigaretnega tobaka od tihotapcev, plačati skoraj 3000 dinarjev na naslov raznih kazni.

Na koso je stopila in se nevarno ranila 7 letna hčerka posestnika Novaka iz Planine pri Rakeku.

15 metrov globoko je padel delavec Bojnec Jožef v Križevcih pri Prekmurju pri popraviljanju cerkve. Stal je na lestvi, sredi dela pa je nenadoma omahnil. Pri padcu se je težko poškodoval.

Elektrifikacija Litije in okolice. V kratkem bodo razpisana dela za napeljavo elektrike v Litiji in okolici. Dela so proračunana na 650 tisoč dinarjev. Če pojde po sreči, bo elektrika svetica v Litiji in okolici že 1. decembra. Nova naprava bo tudi za tamošnje kmetško prebivalstvo velike koristi, ker bo dobivalo tok po posebni ceni.

Mlad tat. V Celju je bila ukradena neki služkinji zlata zapestna ura, vredna 800 Din. Uro je ukradel neki komaj 9 letni učenec ljudske šole. Ko je ukradeno uro prodajal za 4 dinarje, so ga prijeli.

Gospodarstvo

★

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice r. z. z n. z. v Ljubljani

Dne 7. junija t. l. se je vršil 53. redni občni zbor tega najstarejšega slovenskega denarnega zavoda v Ljubljani. Iz poročila ravnateljstva posnemamo, da se je zavod vzdržal vsled uvidevnosti pretežne večine vlagateljev brez uporabe zakonite zaščite, katere so se poslužili skoro vsi večji domači denarni zavodi.

Upravno premoženje izkazuje dne 31. decembra 1933 Din 238.135.974-69. Stanje hranilnih vlog pa Din 216.525.897-81, javlja v primeri s prejšnjeletnim znižanje za Din 15.979.662-97. Posojila so se vzdržala v višini Din 204.649.717-88, nalož. denar pa se je znižal na Din 18.224.379-30. Dobiček je dosegel Din 2.104.641-96. Z izvršenimi odpisi in amortizacijami pa se je skrčil čisti dobiček na Din 152.776-66. Število deležnikov se je zvišalo na 6.641. Izkazani rezervni zakladi so se zvišali na Din 10.558.107-94. Poleg teh poseduje zavod še visoke latentne rezerve v nepremičninah.

Kmetijske vnovčevalne zadruge in davek na poslovni promet

Po čl. 159 finančnega zakona za l. 1926-27 in po čl. 14 zakona o skupnem davku na poslovni promet so kmetijske zadruge oproščene splošnega in skupnega davka na poslovni promet v pogledu prometa z osnovnimi proizvodi kmetijstva. Ta oprostitev velja seveda samo za zadruge in zveze, ki po pravilih ne dele dobička in da blago nabavljajo izključno od svojih članov, ki ga potem lahko prodajo nečlanom. Kmetijske vnovčevalne zadruge, ki izpolnjujejo gornje pogoje, se namreč smatrajo kot predstavnice kmetovalcev in morajo uživati davčno prostost pod istimi pogoji, kakor kmetovalec sam. Iz tega pa izhaja nadalje, da velja ta oprostitev samo v pogledu prometa z osnovnimi proizvodi kmetijstva, kakor so n. pr. živa živina, seno, slama, žito, krompir, drva, mleko in slično. Kot osnovni proizvodi pa se ne smatrajo oni proizvodi kmetijstva, ki so zaradi industrijske, obrtne ali druge predelave izgubili obliko in značaj osnovnega proizvoda in se kvalificirajo kot polizdelek ali finalni izdelek. Tako se mora n. pr. na moko, rezan les ali meso, ki ga stavljajo v promet kmetijske zadruge, pobirati skupni davek, ker so ti proizvodi s predelavo izgubili značaj osnovnega proizvoda. O tem, v koliko ima posamezna zadruga pravico na oprostitev od poslovnega davka, bodo izdajala na prošnjo strank overenja ona davčna oblastva, ki so pristojna za odmero družbenega davka in davka na poslovni promet.

Obvezna zamenjava obveznic vojne škode

Finančni minister je izdal pravilnik o zamenjavi obveznic loterijske 2-5% državne rente za vojno škodo. Ta pravilnik je tudi že objavljen v »Službenem listu« od 9. t. m.

Z zamenjavo, ki je obvezna, se bo pričelo 14. t. m. in je v interesu imetnikov, da predložijo stare obveznice v zamenjavo za nove čimprej davčni upravi ali po pošti oddelku za državne dolgove in državni kredit pri finančnem ministru, da bodo lahko že 1. avgusta vnovčili polletni kupon, odnosno da bodo lahko že 1. septembra ob priliki žrebanja imeli možnost dobitka. Od 1. avgusta naprej se s starimi obveznicami ne bo več trgovalo na borzah in jih tudi ne bo mogoče več polagati kot kaveje.

Pravilnik izrečno poudarja, da se ne smejo predlagati za zamenjavo obveznice, ki so že amortizirane pa niso bile vnovčene, in obveznice, ki so pri letošnjih 5 žrebanjih zadele dobitke, pa dobitke ni bil še dvignjen. Zato naj vsakdo ob tej priliki kontrolira, če ni bila njegova obveznica amortizirana ali če ni zadela dobitka.

Obveznice, ki so bile amortizirane v letih 1925, 1926, 1927, 1928 in 1929, so zastarale in so izgubile vsako vrednost, ker se mora po zakonu amortizirana obveznica vnovčiti na državni blagajni v 5 letih. (Dogodili so se že ponovni primeri, da imetniki niso pazili na amortizacijo in jim je amortizirana obveznica po 5 letih izgubila vrednost; zato se sedaj po novem zakonu ne bo več vršila amortizacija z žrebanjem, temveč tako, da bo država odkupovala v svrhu amortizacije in uničenja obveznice na borzi, vsaj tako dolgo, dokler tečaj ne prekorači normalne vrednosti 1000 Din, kar pa za dolgo vrsto let ni pričakovati.)

Obveznice, ki so bile za amortizacijo izžrebane v letih 1925 do 1929 in so torej izgubile vrednost, nosijo naslednje številke serij (po 1000 števil):

3, 62, 137, 138, 151, 159, 209, 214, 241, 284, 359, 362, 404, 407, 408, 416, 494, 527, 532, 536, 555, 607, 614, 628, 633, 635, 654, 698, 739, 780,

796, 816, 930, 1039, 1050, 1110, 1212, 1240, 1378, 1455, 1483, 1522, 1654, 1695, 1702, 1725, 1731, 1753, 1774, 1806, 1838, 1845, 1858, 1868, 1873, 1896, 1943, 1979, 2074, 2075, 2076, 2295, 2320, 2353, 2362, 2366, 2369, 2408, 2414, 2495, 2567, 2579, 2634, 2635, 2661, 2676, 2696, 2775, 2805, 2882, 2973, 2976, 3006, 3045, 3053, 3159, 3180, 3215, 3301, 3315, 3328, 3435, 3486, 3508, 3538, 3544, 3577, 3588, 3642, 3653, 3662, 3685, 3727, 3729, 3761, 3779, 3803, 3820, 3841, 3875, 3924, 3960, 3974, 4020, 4066, 4119, 4143, 4145, 4212, 4246, 4318, 4325, 4333, 4339, 4430, 4440, 4500, 4605.

Obveznice, ki so bile izžrebane za amortizacijo v letih 1930, 1931, 1932 in 1933 in še niso vnovčene, se tudi ne morejo zamenjati, niso pa izgubile vrednosti; nasprotno, če ima kdo še kako tako obveznico (z eno izmed številkih serij, ki jih spodaj navajamo), naj jo takoj predloži davčni upravi, ki mu bo izplačala nominalno vrednost 1000 Din za vsako tako obveznico. Obveznice, ki so bile izžrebane za amortizacijo v letih 1930, 1931, 1932 in 1933, nosijo naslednje številke serij (po 1000 številkih):

1. Pri žrebanju l. 1930 so bile izžrebane naslednje serije:

58, 115, 129, 265, 1159, 1248, 1438, 1485, 1556, 1966, 2040, 2203, 2421, 2529, 2537, 2623, 2660, 3070, 3150, 3273, 3442, 3523, 3843, 3942, 4166, 4340, 4621, 4647, 4824, 4828.

2. Pri žrebanju l. 1931 so bile izžrebane naslednje serije:

94, 734, 854, 948, 1034, 1146, 1241, 1318, 1352, 1749, 1823, 2036, 2197, 2339, 2342, 2368, 2618, 3106, 3175, 3189, 3219, 3471, 3760, 3981, 4005, 4227, 4355, 4413, 4491, 4652, 4660.

3. Pri žrebanju l. 1932 so bile izžrebane naslednje serije:

505, 713, 822, 855, 973, 1088, 1184, 1296, 1797, 1805, 1822, 1897, 2220, 2310, 2396, 2446, 2448, 2483, 2626, 2650, 2851, 3041, 3103, 3216, 3646, 3829, 3866, 3934, 3941, 3987, 4088, 4155, 4213, 4531, 4538, 4668.

4. Pri žrebanju l. 1933 so bile izžrebane naslednje serije:

96, 1103, 1249, 1434, 1735, 1857, 1941, 2356, 2833, 2842, 3064, 3193, 3197, 3390, 4185, 4189, 4452, 4466, 4775, 4866.

Kdor ima torej še kako obveznico, ki nosi eno izmed gornjih serij (s katerokoli številko od 1 do 1000), naj jo torej predloži zaradi izplačila v nominalni vrednosti 1000 Din. Če tega ne stori, izgubi taka obveznica svojo vrednost po preteku 5 let od dneva dotičnega žrebanja.

Poleganje žita

Pri poleganju žita razlikujemo zunanje in notranje vzroke, odnosno njegove povzročitelje. Zunanji povzročitelji so predvsem bolezni, med njimi morilka žitnih bilk (Ophiobolus herpotrichus). To so parasitne glive-zajedalke, ki se razvijajo na spodnjih delih klasja neposredno nad zemljo in to na rži, pšenici in ječmenu. Klasje postane slabo in rastline niso odporne napram poleganju. Nadaljnji vzrok poleganja

je mraz, če se pojavlja spomladi mraz, rastline oslabijo in poležejo.

Glavna in osnovna zunanja povzročitelja sta veter in dež. Pri teh pojavih je važna jakost vetera in razvojna doba rastištva. Če se nahajajo rastline v dobi klasovanja ali nekaj časa pred klasovanjem, lahko polegajo. V slučaju pa, da je vetrovna jakost stalna, je poleganje manj verjetno kakor pri menjavi vetrovne jakosti; prav isto velja za dež. Obilno in trajno deževje povzroča izdatno poleganje. Ako veter in dež skupno nastopata, se poleganje pojavlja v precejšnji meri. Tudi od sorte je odvisno poleganje; pšenične sorte — osinke — čuvajo klase pred dežjem, ker delujejo kot streha; seveda je to v škodo rastlinskemu razvoju. Na tem mestu moramo omeniti, da slabe sorte, odnosno vrste ne polegajo v toliki meri kakor one, ki mnogo donšajo; kajti na poleganje vpliva tudi težina klasov.

Če se poleganje zgodaj pojavlja, trpi rastlinski razvoj oziroma kakovost in količina donosa, ker so rastline popolnoma ob tleh in se javljajo različne bolezni, n. pr. rastlinska medena slana, morilka žitnih bilk in rja. Radi tega je asimilacija (usvajanje) — sprejemanje ogljikove hrane iz zraka in njeno pretvarjanje v druge snovi rastlinskega telesa — slaba, zgornji klasi so radi tega lahko popolnoma nerodovitni in ostalo zrnje hira. In ako pada še dež, se javlja plesen odnosno gniloba in organske snovi se razkrajajo.

Povzročitelji poleganja imajo svoje temelje tudi v kolobarjenju, gnojenju, dobi in gostoti setve. Če sejemo žita po leguminozi (stročnici) — detelja, lucerna, fižol itd. — odnosno gnojimo z dušikom v izdatni meri, je poleganje zelo verjetno, ker je v tem slučaju debelost klasja manjša t. j. vsled preobilne prehrane z dušikom se razvijajo rastlinski organi, odnosno deli v precejšnji neznosti. Razen tega so rastline vsled dušičnega gnojenja podvržene zajedavskemu na-



No ti beli papagaj evropski, kako se počutiš v naši sredi? Ali se še navdušuješ za vojno proti afrikancem kaj?

padu (rastlinska medena slana). V slučaju pa, da prezgodaj posejemo, se rastline prehitro razvijejo in v poletju polegajo; povsem slična posledica je, če pregosto sejemo. Klasje ob dnu ne dobiva dovolj svetlobe, stebelce se slabo razvija in ni sposobno nositi klas.

Po svetu

Hitlerjeve slike v oltarjih. V protestantskih cerkvah v severni Nemčiji so neki goreči oboževalci Hitlerja obesili Hitlerjeve slike celo v oltarje in so pred njimi molili! To malikovanje pa je bilo protestantski duhovščini le preveč in gospodje so protestirali pri samem Hitlerju, ki je javno obsodil tako početje.

660 milijonov kosov kovanega denarja je doslej izdelala češka državna kovnica v Kremnici. Za prevoz tega denarja bi potrebovali 280 vagonov. V 15 letih so izdelali 22 milijonov novcev po 2 (češka) vinarja, 96 milijonov kosov po 5 vinarjev, 140 milijonov kosov po 10 vinarjev, 125 milijonov po 20 vinarjev, 223 milijonov kosov po 25 vinarjev, 60 milijonov kosov po 50 vinarjev, 105 milijonov po 1 krono, 58 milijonov po 5 kron, 24 milijonov po 10 kron in 6 milijonov po 20 kron. Cekinov so nakovali 450 tisoč, ki tehtajo skupaj 2000 kilogramov, raznih medalij in spominskih znakov pa 4 milijone kosov.

Poštna raketa. Na francoski obali nasproti Anglije hočejo preskusiti posebne vrste raketo, katero bi napolnili s pismi in jo nato izstrelili na angleška tla preko Rokavskega preliva. Raketa bi preletela v 1 minuti 33 kilometrov. Če se bodo ti poskusi obnesli, bodo vpeljali stalno raketno pošto.

Draga občinska uprava. Uprava mestne občine v Newyorku je veljala l. 1933 občino nad 1 milijardo dolarjev. Davka so plačali občani nad 700 milijonov dolarjev, ostalo pa si je občina izposodila. Za brezposelne je občina izdala 70 milijonov dolarjev, za obresti občinskih posojil pa skoro 100 milijonov.

Deber pivec. John Mackin, 72 let star mož iz Clevelanda, je nedavno popil za štavo 7 steklenic piva v 1 minuti in 57 sekundah, pa je ostal čisto trezen. Dan kasneje pa je popil tudi za štavo 14 čašic žganja v 10 minutah, a gostilničar mu jih je na njegovo veliko veselje zaračunal samo 10.

Davke plačujejo v blagu na Koroškem in v Nižji Avstriji. Vlada je dovolila gozdnim posestnikom v obeh deželah, da smejo davke plačevati z lesom, ki ga rabi vlada za razna javna dela.

Vihar je zahteval 2000 človeških žrtev v srednje-ameriški republiki San Salvador. Škoda cenijo nad 1 milijon dolarjev. Cele vasi so porušene.

Razorožitev v Belgariji. Bolgarska vlada je pozvala vse osebe, ki imajo doma kakšno orožje, da ga prijavijo oblasti. Kdor orožja ne bo prijavil, bo postavljen pred posebno sodišče.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov izkazane rezerve znašajo „ „ 10 „

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog

Letina v Rumun'ji se je nekoliko popravila vsled deževja zadnjih dni.

Kravate iz kažje kože nameravajo začeti izdelovati v Angliji. Pravijo, da bodo te kravate mnogo lepše kakor svilnate.

Če šofer zblazni. Te dni je neki šofer v Newyorku nenadoma zblaznel na ulici. V duševni zmedenosti je naložil na avto 140 dinamitnih patron in 3 litre nevarnega nitroglicerina. Nato se je vsedel v voz in zagrozil, da bo takoj avto vžgal, če se mu kdo približa. Policija si tudi ni upala blizu, dokler niso prišli na misel, poklicati šoferjevo hčerko, ki je svojega očeta preprosila, da jo stopil z voza in odšel v bolnišnico.

Najlepše tlakovane ulice bo dobilo mestoce Nagy-Visno. Tamošnji mestni očetje so namreč sklenili tlakovati mestne ulice z marmornatimi ploščami. Ta tlak bo »na-pol-zastojec, kajti občina je lastnica velikega kamenoloma, kjer pa delo že nekaj let počiva, brezposelnih ljudi je pa tudi dovolj, za katere mora občina skrbeti. Sedaj bodo brezposelni ljudje hodili na delo v kamnolom, če bodo hoteli dobiti od občine še kakšen denar.

Radio

od 17. do 21. junija 1934.

Nedelja, 17. junija: 9.00: Versko predavanje (dr. Mihael Opeka). 10.00: Prehrana: mleko-čaj-alkohol (dr. Korbar Avgust). 10.30: Slov. zdravice poje g. Janko s spremljev. harmonike g. Cvira. 16.00: Izrabljanje čebelne paše (prof. Verbič Josip).

Ponedeljek, 18. junija: 18.00: O likanju (ga. Frelihova). 18.30: Cestni red za vsakega (Gojko Pippenbacher). 19.30: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna).

Torek, 19. junija: 19.30: Pri Ohridskem jezeru (Vladimir Regally).

Sreda, 20. junija: 18.30: O verstvih (Fr. Terseglav).

Četrtek, 21. junija: 18.00: O človeku (dr. Božo Škerlj). 19.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj).

Petek, 22. junija: 11.00: Šolska ura: Ognjenik Vezuv (dr. Oskar Reya). 18.30: Izleti za nedeljo: Po loškem gospodstvu (Ante Gaber). 19.30: Svetovna razstava v Chicagu (dr. Pavel Brežnik).

Sobota, 23. jun.: 18.30: Zabavno predavanje: Med potujočimi igralci (Delak Ferdo). 19.30: Zunanji politični pregled (dr. Jug).

Izjava.

Podpisani Anton Nered, posestnik v Mohorjkih št. 1, občina Velike Lašče obžalujem, da sem zapeljan po hudobnih ljudeh razžaljivo govoril o osebi g. Ivana Puelja, ministra n. r. in nar. poslanca in izjavljam, da ničesar slabega sam ne vem in nimam nikakih dokazov.

Zahvaljujem se mu, da je odstopil od sodnega preganjanja in obetam, da kaj takega ne bom več storil.

Velike Lašče, 12. junija 1934.

Anton Nered.

Sejmi

18. junija: v Premu, Zalogu, Št. Vidu pri Blokah, Bučki, Sv. Vidu pri Grobelnem.
21. junija: v Moravčah, Veliki Loki, Laščah, Pecklu pri Poljčanah, Bučah, Vrenskih goricah, Šmarju pri Jelšah, Sv. Urbanu, Slivnici pri Celju, Ponikvi.
22. junija: v Sv. Juriju ob juž. žel., Sevnici, Šoštanju.
23. junija: v Tržiču, Poljčanah.

Valute

1 ameriški dolar	Din 33-90
1 nemška marka	Din 13-50
1 švicarski frank	Din 11-10
1 angleški funt	Din 174-—
1 francoski frank	Din 2-25
1 češkoslovaška krona	Din 1-42
1 italijanska lira	Din 2-92

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1933, se mora do nadaljne odredbe dodati še 28 1/2% na ime »primac.

Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9-40 dinarjev.

Vrednostni papirji

2 1/2% Vojna škoda	Din 305-307
7% investicijsko posojilo	Din 70-71
7% Drž. hipotek. banka	Din 65-67
6% begluške	Din 53-54
4% agrarne	Din 36-37
7% Blair posojilo	Din 52-53
8% Blair posojilo	Din 60-61
Priviligirane agr. banke	Din 214-215

EKONOM

R. Z. Z. O. Z.

V LJUBLJANI
Koledvorska ul. 7 (v lastni hiši)

TELEFON INTERURBAN 25-06

DOBAVLJA VSE DEŽELNE PRIDELKE, kakor:

pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. MLEVSKE IZDELKE: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kaša • POLJSKE PRIDELKE: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo STALNA ZALOGA vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra i. t. d.) cementa in drugo GLAVNO ZASTOPSTVO za Slovenijo opekarne „ILOVAC“, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

Izšla je nova kuharska knjižica

za ceneno in tečno hrano iz domačih pridelkov. Cena 10 Din. Naroča se pri B. R., Rožna dolina pri Ljubljani, Cesta XVII, št. 20.



DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavi: „Kmetijski dom“. Žiro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 4%, brez odpovedi, po 5%, pri tromesečni odpovedi. — JAMSTVO ZA VLOGE presega večkratno vrednost vlog. Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje na poročstvo, na vknjižbo in na zastavo premičnin in vrednostnih papirjev in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. **BLAGAJNIŠKE URE:** Ob delavnikih od 8-12 1/2 in od 3-4 1/2, ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8-12 1/2 ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35,000.000.—. Rezerve Din 1,200.000.—.